

דף טו.

עין משפט ו.ז.

הו"מ סימן צה סעיף ב

ג. טענו ענבים העומדים ליבצר או תבואה יבשה העומדת ליקצר, והודה במקצתן וכפר במקצתן, הרי זה נשבע עליהם כשאר המטלטלין^ה, והוא שאינם צריכים לקרקע, שכל העומד ליבצר הרי הוא כבצור דמי לענין כפירה והודאה^א, אבל אם היו צריכים לקרקע הרי הם כקרקע לכל דבר.

י"א דהמדובר שתבעו מעות^ב של הענבים או של התבואה ואין כאן

בעיר ונתעכב בה י"ב חודש מחמת אונס אינו נותן, כמ"ש בחו"מ סי' קס"ג סעיף ב' בהרמ"א.

ומ"ש הרמ"א וכל מי שדר בעיר י"ב חודש, הב"י כתב בשם הסמ"ק דהיום מספיק ל' יום וכל אחד ומנהגו. כה"ח אות י"א.

ואם דעתו להשתקע הוי כאנשי העיר מיד, כמבואר ביו"ד שם.

ועני שבא להשתקע בעיר נותנים לו מיד אבל בלא שבא להשתקע אם אין לו ל' יום בעיר אין מחוייבין לתת לו חטים, אבל נותנים לו מצה כדין תמחוי של עניים. כה"ח אות י"ג. אם גבו לצורך קמחא דפסחא והותירו, אין לשנות לדברים אחרים אלא יתנו אותם לעניים לשאר צרכי פסח. כה"ח אות כ'.

כתב המ"ב באות ו' שאלה המשתמטים מליתן קמח לעניים יש עון בידם, וידוע מה שאמרו בגמ' סנהדרין ל"ה ובפי' רש"י שם.

ת. משנה שבועות מ"ב ע"ב וכו' יוסי בר חנינא שם בדף מ"ג ע"א ורמב"ם בפ"ה מטוען הלכה ד', וכתב ה"ה שפסק הרמב"ם כר"מ במשנה דכל העומד לגדור כגדור דמי בכתובות נ"א, וכן כתבו התוס' בשם ר"ח בשבועות מ"ג ע"א ד"ה כבצורות, ומשום שפסקינן בפ' הכונס נ"ט ע"ב כרבי שמעון דאכלה פירות גמורים משלמת פירות גמורים. והש"ך בס"ק ט' כתב שנראה לו עיקר דאינו נשבע גם על פירות העומדות ליבצר דדין קרקע יש להם.

א. ה"ה לענין קנין כדלקמן בסי' קצ"ג, אבל לענין שומרים אין להם דין מטלטלין כמבואר בסי' ש"א סעיף ה'. ועיין בביאורים ס"ק א' דבשומרים אפי' טענת מודה במקצת פטור דהוי כקרקע, והש"ך הכריע דלכל מילי דינם כקרקע רק לענין בעל חוב הוי כמטלטלי כיון דלא סמכא דעתיה. ולענין מתנות שכיב מרע עיין בסי' רנ"ז סעיף ב'.

ב. ר"ן בפ' שבועת הדיינים וביאר הטעם שם מכיון שעיקר הפקדון הוא במחובר לקרקע אע"פ שאח"כ בצרן הנפקד הוי כתובע קרקע.

את הספרים "דף היומי עין משפט על הדף" ו"מנחת אשר", של הרב מ. אלאחד שליט"א אב"ד בירושלים מעוטרים בהסכמותיהם של גדולי ישראל, ניתן להשיג בהוצאת "כתרים" בטלפון 02-5712225 או 0584150477 email: minchat.aaa@gmail.com

הילך, דאם תבעו הענבים או התבואה עצמה והודה במקצת אפי' עומדת להבצר וליקצר הוי הילך ונפטר משבועה. ויש חולקים וסוברים שאם תבעו מעות ענבים אפי' צריכים לקרקע^ג נקרא שתבעו מטלטלין ונשבעים עליהם. וכאן המדובר שתבעו דוקא ענבים או תבואה, ומה שלא הוי הילך בעומדים להבצר ולהקצר כיון שמודה בקצתן שבצרן ואכלן.

ובנתיבות ס"ק ג' הוסיף אפי' אכלן מ"מ מסתעף ממקרקעי והוי כקרקע.
ג. ר"ן שם בשם הרשב"א וירושלמי. ובסמ"ע ס"ק י"ג כתב פי' בכל ענין אפי' היו צריכים לקרקע והש"ך כתב דהעיקר כהיש חולקין. וסוברים היש חולקין כיון שעכשיו היא תביעת ממון הוי כמטלטלין, רק שמדובר שיש חמש בצורות וחמש טעונות והודה בבצורות דלא הוי הילך כי הוא כבר בצרן, ופטור משום דהוי כפירת קרקע, נתיבות ס"ק ד'.